

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	Для всіх
Спеціальність	Для всіх
Освітня програма	Для всіх
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна(денна)/заочна
Рік підготовки, семестр	І курс, осінній / весняний семестр
Обсяг дисципліни	2 кредити ЄКТС/ 60 год
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік, модульна контрольна робота
Розклад занять	Лекції (один раз на два тижні починаючи з 1-го тижня), Семінарські заняття (один раз на два тижні бажано після лекції) Для заочників згідно графіку сесії
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: ст. викл. Перга Юрій Миколайович perga.iurii@lil.kpi.ua Семінарські: ст. викл. Перга Юрій Миколайович perga.iurii@lil.kpi.ua
Розміщення курсу	Курси розміщені на дистанційній платформі «Сікорський» із застосуванням платформ Google classroom, тощо (для кожного факультету окремо)

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Основною метою навчальної дисципліни є навчити студентів використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни «Історія державного управління» студенти після засвоєння мають продемонструвати такі результати навчання:

1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями з історії розвитку державного управління України різного періоду;
2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні наслідуючи найкращі приклади з української та світової історії;
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, базуючись на уроках різних історичних подій та враховуючи їх переваги та недоліки;
6. Здатність працювати в команді, для більше ефективного виконання завдань та поглибленого вивчення матеріалу курсу;
7. Здатність планувати та управляти часом для вчасного виконання навчального плану та всіх поставлених перед студентом завдань;
8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми наукового та прикладного характеру для участі у різноманітних професійних конференціях, круглих столах, воркшопах, тощо.

Мета вивчення навчальна дисципліна – є навчити студентів використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей та виступає фундаментом для вивчення наступних навчальних дисциплін: «Теорія держави і права», «Основи публічного управління та адміністративної діяльності», «Правові засади адміністративної діяльності», «Державна служба».

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Всього	у тому числі				
		Лекції	Семинар-ські	Комп. практи-ми	Лабора-торні	СРС
Розділ 1 Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період ІХ-ХІХ ст						
Тема 1.1. . Вступ. Предмет та завдання курсу. Геополітичне становище України та його вплив на формування української державності, структур і механізмів управління	6	2	2			2
Тема 1.2. Державне управління и період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	6	2	2			2
Тема 1.3. Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства. Гетьманат – устрій та державне управління (XVII-XVIII ст.).	4,9	2	1,4			1,5
Модульна контрольна робота №1.1.	1,1		0,6			0,5
Тема 1.4. Державницька думка в Україні в ХІХ - на початку ХХ ст.	6	2	2			2
Тема 1.5. Відродження Української національної держави (1917-1921 рр.). Роль і місце УНР, ЦР, Директорії в формуванні центральних, регіональних та місцевих органів влади	4,8	2	1,3			1,5
Модульна контрольна робота №1.2.	1,2		0,7			0,5
Разом за розділом 1	30	10	10			10
Розділ 2. Державне будівництво і управління в Україні 1921-2017 рр.						
Тема 2.1. Радянська модель побудови держави та створення органів управління. Втілення цієї моделі на практиці в Україні 1921-1945 рр	6	2	2			2
Тема 2.2. Республіканські структури УРСР в повоєнній період та умовах пошуку оптимальної моделі побудови Української держави (1945-1991 рр.).	6	2	2			2
Тема 2.3. Формування органів державної влади та управління в умовах проголошення України	6	2	2			2

Назви розділів і тем	Кількість годин					СРС
	Всього	у тому числі				
		Лекції	Семинар-ські	Комп. практи-ми	Лабора-торні	
незалежною державою						
Тема 2.4 Реформування органів державної влади та управління	4,3	2	1,3			1
<i>Модульна контрольна робота №1.3.</i>	1,7		0,7			1
Разом за розділом 2	24	8	8			8
<i>Залік</i>	6		(2)			6
Всього годин	60	18	18			24

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення навчальної дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

Базова

1. Історія державного управління в Україні. За ред. В. Філіповського: К., 2007.
2. Киричук В., Тумциник В. Історія державного управління. – К.: 2001.
3. Надолішній П.І. Теорія та історія державного управління: Навчальний посібник. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2006
4. Орленко В.І. Історія державного управління в Україні: Навчальний посібник. – Київ: КНЕТУ, 2001.
5. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. – К.: 1999.

Допоміжна

1. Білоконь М. В. Органи державного управління та місцеве самоврядування в Російській імперії у другій половині XIX ст.(на матеріалах Лівобережної України): історико-правове дослідження. Автореферат дис.... канд. юр. наук. – К.: 2002.
2. Бойко О.Д. Історія України: Навчальний посібник. 3-тє видання, виправлене, доповнене. – К.: Академвидав., 2012.
3. Войтович Р. Модернізація державного управління в умовах глобальної інтеграції. Вісник Національної академії державного управління при Президенті України, (2). – К.: 2013. – с.14-23.
4. Дігтяр П.А. Історія держави і права України. – К.: 2000.
5. Єрмолаєв В.М., Козаченко А.І. Органи влади і управління української держави(XVII-XVIII ст.). – Харків. Право.2002.
6. Игнатов В.Т. История государственного управления России. – М., 2006.
7. Іванов В. М. Історія держави і права України. – К.: 2013.
8. Іванов В.М. Історія державного права України. Навч. посіб. – К.: Атіка, 2007.
9. Іншин М. І. Історія виникнення, розвитку та формування державної служби в Україні. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с. 4-9.
10. Історія України. За ред. Ковальського Б.П. – К.: Вища школа, 1998.
11. Калініченко В.В., Рибалка І.К. Історія України. Частина III: 1917-2003pp.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004.
12. Кобилецький М. М. Утворення ЗУНР, її державний механізм та діяльність (1918-1923 pp.) (Doctoral dissertation, Львів: Львівський державний університет ім. Івана Франка). – Л.: 1998.
13. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів до 21 ст. – Х.: «Одісей», 2008.
14. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2006.

15. [Мельниченко А. А.; Мельниченко, С. В. Антикризове державне управління в контексті подолання проблеми бідності: соціологічний підхід – К.:2010](#)
16. Надолішній П. Державне управління в Україні на перехресті тисячоліть: виклики, загрози і перспективи. Актуальні проблеми державного управління, (2). – К.: 2014. – с. 3-11.
17. [Пермінова С. О. Державне та регіональне управління. – К.:2013](#)
18. [Петровська І. П.; Філобоченко В. В. Державне регулювання в умовах інноваційного розвитку. – К.: 2011](#)
19. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України. Неупереджений погляд... Харків: ВД «Школа», 2007.
20. Пилипишин В. П. (2011). Поняття та основні риси державного управління. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с. 10-14.
21. Пилипишин В. П. Поняття та основні риси державного управління. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с.10-14.
22. Політична історія України. За ред. В.І. Танцюри. К.: Академ. видав, 2008.
23. Рекотов П. В. Органи управління на окупованій території України (1941–1944 рр.). Український історичний журнал, (3). – К.: 1997. – с. 90-101.
24. С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопенко, О. Іванюк., Ф. Левітас, М. Тараненко. Новий довідник: Історія України. – К.: тов «Казка», 2006.
25. Телешун С. О. (2000). Державний устрій України: проблеми теорії і практики. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук. – К.: 2000.
26. Чуткий А.І. Історія України: Навч. посіб... – К.: МАУП, 2006.
27. Яременко О. І. Державне управління в Україні в період гетьманату (квітень-грудень 1918 р.). Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління – К.: 1999.
28. Яцуба В. Г. Кадрове забезпечення державного управління (організаційно-правовий аспект). Акад. держ. упр. при Президентові України. – К.: 1999.

Рекомендовані джерела:

1. Довідник з історії України. За ред. І. Підкови та Р. Шуста. – К.: Генеза, 2006.
2. Закон України «Про місцеве самоврядування України» // Відомості Верховної Ради(ВВР)//. – 2008.
3. Закон України «Про місцеві державні адміністрації»// ВВР. – 2008 № 27-28.
4. Історія України від найдавніших часів до сьогодення: збірник док. і матеріалів / За заг. ред. А. П. Коцура, Н. В. Терес. — К.; Чернівці : Книга XXI, 2008. — 1100 с.
5. Історія України: Джерельний літопис. – К.: КВІЦ, 2012. – 832 с.
6. Історія України: Хрестоматія: у 2-х ч. — Вид. 2-ге перероб. і доп. / Упор. С. М. Клапчук (керівник), Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін. — К. : ІЗМН, 1996. — Ч. 1. — 372 с.; Ч. 2. — 336 с.
7. Хрестоматія історії і права України. За ред. В.Д. Гончаренка. – К.: 2000

Інформаційні ресурси

1. Болонський процес в Україні: стан та проблеми реалізації : [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/May08/09.htm>
2. Верховна рада України rada.gov.ua
3. Електронний архів КІП <http://ela.kpi.ua>
4. Інститут історії України <http://history.org.ua>
5. Національна бібліотека України <http://nbuv.gov.ua>
6. Національна історична бібліотека України <http://nibu.kiev.ua>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

1.1. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
1	<p>Вступ. Предмет та завдання курсу. Державне управління в період Київської Русі та Галицько – Волинського князівства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання дисципліни. 2. Геополітичне становище України та його вплив на формування української державності, механізмів її управління. 3. Система управління князівського періоду (IX – XIV ст.). Київська Русь, Галицько-Волинське князівство <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>Історичні карти:</i> «Київська держава середина XII – початок XIII ст.».</p> <p><i>Таблиці:</i> «Політичний устрій Київської Русі</p> <p>Завдання на СРС</p> <p>Державне управління в Кімерії, Скіфії та Сарматії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості державного управління в Кімерії, Скіфському царстві. 2. Сарматська держава, її державний устрій та органи управління. 3. Антське царство – праукраїнське державне утворення, його державний устрій. 4. Державне управління в часи князювання Володимира Святославовича та Ярослава Мудрого. 5. Продовження в Галицько-Волинському князівстві – державницьких традицій Київської Русі. <p><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. І. Підкова, Р. Шуст. Довідник з історії України. – К.: Генеза, 2006. 2. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2006.
2	<p>Статус України та органи її державної влади і управління в литовсько – польський період та Гетьманщини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація державної влади в період перебування в складі Литви. 2. Докорінні зміни системи управління в українських землях в період польського панування. <p>Зародки і основи державної влади та козацького самоврядування в Україні в XV – XVIII ст.</p> <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>Історичні карти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Польсько – Литовська експансія» - «Українські землі у складі Російської імперії на поч. XVIII ст.» - «Державне управління в Гетьманській державі Б.Хмельницького». <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запорозька Січ – особлива форма української національної держави та народовладдя. Структура органів козацького самоврядування. 2. Формування центральних органів державної влади та управління в ході визвольної війни українського народу 1648-1654 рр. під проводом Б.Хмельницького. 3. Система органів державної влади та управління в Лівобережній Україні в період Гетьманщини та політика російського царизму по обмеженню її автономних прав. <p><u>Додаткова література:</u></p>

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Костомаров М. Книга буття українського народу. – К., 1994. 2. Мала енциклопедія етнодержавознавства. – К., 1996.
3	<p>Адміністративно – територіальний устрій та державне управління в Україні після ліквідації Гетьманщини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реорганізація системи управління після ліквідації Гетьманщини в Російській імперії. 2. Форми управління в західноукраїнських землях, що були у складі Австрійської імперії. <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>. Історичні карти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Українські землі у складі Російської імперії» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реорганізація адміністративно-територіального устрою на Україні після ліквідації Гетьманщини та Запорозької Січі. 2. Адміністративно-територіальний устрій Галичини, Північної Буковини та Закарпаття. Система державної влади та управління на західноукраїнських землях <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Драгоманов М. Чудацькі думки про українську національну справу. Українська державницька ідея... Укл. О. Шакало. – К.: МАУП, 2007. 2. Надолішній П.І. Теорія та історія державного управління. Навч. посібник. – Одеса.: ОРІДУ НАДУ, 2006. 3. Іванов В.М. Історія державного права України. Навч. посіб. – К.: Атіка, 2007
4	<p>Державницька думка в Україні в ХІХ – на початку ХХ ст.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Питання української державності в програмних документах Кирило-Мефодіївського братства. 2. Модель української держави М. Драгоманова 3. Розвиток ідеї автономізму та федералізму в працях М. Грушевського <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Формування органів державного управління в Україні в період Центральної Ради». <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте процес виникнення та розвитку активної теоретичної діяльності видатних українських діячів в галузі державного будівництва. 2. З'ясуйте обставини еволюції науки про відродження української держави. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дігтяр П. Історія держави і права України. – К., 1997. 2. Донцов Д. Історія розвитку української державницької ідеї. – К., 1991. 3. Драгоманов М. Вибране. – К., 1997. 4. Історія України. За заг. Ред.. В.А. Смолія. – К., 1998
5	<p>Теорія і практична організації державного управління в УНР, УД і на території ЗУНР (1917-1920).</p>

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Діяльність Центральної Ради по відродженню української національної держави. 2. Формування органів державного управління в Україні. III та IV Універсали ЦР. Директорія УНР. 3. Створення УД П.Скоропадського та її теоретичні засади. 4. Національно – демократична концепція побудови ЗУНР. <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>. Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Державне управління і період правління гетьмана П.Скоропадського» - «Державне управління періоду Директорії УНР» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначіть основи організації державної влади та управління в період Гетьманату. 2. З'ясуйте причини розробки в працях В.Липинського класократично-монархічної моделі української держави та системи органів державного управління. 3. Покажіть відмінності державного управління в УНР та ЗУНР. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук В.П., Тараненко М.Т. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: 1999 2. Музиченко П. Історія держави і права України. – К.: 1999
6	<p>Радянська модель побудови держави та її органів центрального, регіонального і місцевого рівнів управління (1917-1945 рр.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форма і суть держави диктатури пролетаріату та її системи управління. 2. Реформації органів влади у відповідності до конституцій 1919, 1929, 1937 УРСР <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – «Державне управління в Україні за конституціями 1919 р. та 1937 р.» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте державне управління в період встановлення та зміцнення радянської влади в Україні (грудень 1917-1929рр.) 2. З'ясуйте причини перебудови державного апарату управління в Україні у зв'язку створенням СРСР. 3. За яких обставин відбувалась «перебудова» в УРСР в II половині 80-х років. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: 1999 2. Музиченко П. Історія держави і права України. – К.: 1999
7	<p>Республіканські структури УРСР в повоєнний період та в умовах поглиблення кризи радянської системи часів «перебудови» (1945-1991 рр.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Централізація влади в Україні державного будівництва, адміністративно-територіальних реформацій та періодів їх лібералізації. <p style="text-align: center;"><i>Презентація</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Об'єктивні умови і суб'єктивні фактор кризи соціалістичної системи і

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<p>СРСР на рубежі 80-90х років ХХ ст..</p> <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>Таблиці:</i></p> <p>– «Державне управління в Україні за конституціями 1919 р. та 1937 р.»</p> <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте державне управління в період встановлення та зміцнення радянської влади в Україні (грудень 1917-1929рр.) 2. З'ясуйте причини перебудови державного апарату управління в Україні у зв'язку створенням СРСР. 3. За яких обставин відбувалась «перебудова» в УРСР в II половині 80-х років. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: 1999 2. Музиченко П. Історія держави і права України. – К.: 1999
8	<p>Формування і діяльність органів державної влади та управління в умовах суверенної України.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проголошення суверенітету України та формування нової системи влади. 2. Демократизація органів управління. 3. Конституційний процес і його вплив на розвиток держави, залучення громадян до управлінських фондаций <p><i>Презентація.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Еволюція управлінських процесів 2004-2017 рр. <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Державне управління в Україні за Конституцією 1996 р.» - «Структура Верховної Ради України» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логіка побудови системи управління в незалежній Українській державі (1991-2014 рр.) 2. З'ясуйте причини подальшої трансформації державної влади і місцевого самоврядування, закріплення основних принципів їх діяльності в Конституції України 1996, 2004, 2014 рр.. 3. Дальший пошук оптимальної моделі української держави сучасних умовах. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Музиченко П. Історія держави і права України. – К. 1999. 2. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К. 1999. – с. 76-88. 3. Конституція України. К., 1996.
9	<p>Пошук оптимальної моделі побудови демократичної України (1991-2017 рр.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституційний процес і його вплив на розвиток держави, залучення громадян до управлінських фондаций.

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<p><i>Презентація.</i></p> <p>2. Еволюція управлінських процесів 2004-2017 рр.</p> <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Державне управління в Україні за Конституцією 1996 р.» - «Структура Верховної Ради України» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логіка побудови системи управління в незалежній Українській державі (1991-2014 рр.) 2. З'ясуйте причини подальшої трансформації державної влади і місцевого самоврядування, закріплення основних принципів їх діяльності в Конституції України 1996, 2004, 2014 рр.. 3. Дальший пошук оптимальної моделі української держави сучасних умовах. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Музиченко П. Історія держави і права України. – К. 1999. 2. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К. 1999. – с. 76-88. 3. Конституція України. К., 1996.

5.2. Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять:

- мають за мету:

- 1) сприяти поглибленому засвоєнню і закріпленню проблемних теоретичних питань навчальної дисципліни; сформувати у студентів вміння працювати з історичною, суспільно – політичною та навчально-методичною літературою, мовної культури, логічного й художньо-образного мислення, загальної культури особистості з урахуванням спеціальності, обраної студентом, а також навички готувати виступи, формулювати та відстоювати свою позицію, приймати активну участь у дискусії, робити науково обґрунтовані оцінки досягненням минулого та сучасного рівня історико-культурного розвитку; узагальнювати, критично осмислювати та адекватно оцінювати нагромаджений в історії зарубіжний та вітчизняний історико-культурний досвід;
- 2) розвиток у студентів вміння працювати з історичною, суспільно–політичною, мемуарною та навчально-методичною літературою, готувати виступи, формулювати та відстоювати свою позицію, приймати активну участь у дискусії

№з/п	Назва теми заняття
1	Державне управління в у період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства
2	Козацьке самоврядування в Запорозькій Січі. Державне управління в Українській гетьманській державі Б. Хмельницького, періоду «Руїни» та правління І. Мазепи
3	Адміністративно-територіальний устрій та державне управління в Україні після ліквідації гетьманського правління російськими імператорами (початок XVIII - XIX ст.) <i>Модульна контрольна робота № 1.1.</i>
4	Адміністративно-територіальний устрій та державне управління на українських землях у складі Російської та Австро-Угорської імперій XIX - початок XX ст.

№з/п	Назва теми заняття
5	Державне управління в Україні в період Центральної Ради, період Гетьманату та Директорії (1917-1920 рр.) <i>Модульна контрольна робота № 1.2.</i>
6	Державне управління в період встановлення та зміцнення радянської влади в Україні 1917-1945 рр.
7	Республіканські структури УРСР в період 1945-1991 рр
8	Державне управління в незалежній Українській державі 1991-2000 рр <i>Модульна контрольна робота № 1.3.</i>
9	Державне управління в Україні в ХХІ ст.

6. Самостійна робота студента/аспіранта

№ з/п	Назва теми, що виноситься на самостійне опрацювання
	Не заплановано

Студентів заохочують до науково-дослідницької роботи та оприлюднення її результатів, зокрема до участі в науково-практичних конференціях – насамперед тій, котру щороку проводить кафедра історії («Україна: історія, культура, пам'ять»).

Студенти разом з викладачем визначаються з тематикою тез, доступною літературою та історичних матеріалів.

Також під керівництвом викладача студенти ознайомлюються з вимогами оформлення та подають тези до конференції.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
участь у студентській науковій конференції, факультетській або університетській олімпіаді (не більше одного разу за семестр)	5 балів	не готовність до роботи на семінарському занятті без поважних причин	-2 бали
відвідування музеїв і використання в роботі над курсом музейного матеріалу (не більше одного разу за семестр)	5 балів	порушення термінів виконання завдань	-2 бали

Відвідування занять

Відвідування лекцій та семінарських занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для підготовки доповідей на семінарські заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи

Контрольних заходів з навчальної дисципліни не заплановано.

Календарний рубіжний контроль

Метою проведення календарного контролю (далі - контроль) є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка

Критерій		Перший контроль	Другий контроль
Термін контролю		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Календарний контроль			
Умови отримання позитивного проходження контролю	Поточний рейтинг	≥ 20 балів	≥ 40 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Історія державного управління» може викладатися для студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни, деякі поняття та навчальний матеріал вивчаються англійською мовою (фрагментарно). Також у процесі викладання навчальної дисципліни використовуються відеоматеріали англійською мовою (переклад на українську мову за допомогою субтитрів для полегшення сприйняття матеріалу).

Враховуючи студентоцентризований підхід, за бажанням студентів, допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Позааудиторні заняття

Заняття з оформлення списку використаних джерел та публічний захист доповіді може бути проведений у Науково-технічній бібліотеці ім. Г.І. Денисенка (за попередньою згодою).

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: робота на 9-ти семінарських заняттях у вигляді проблемних дискусій між студентами з основних питань курсу, з акцентуванням на узагальненні наукової інформації, формулюванні власної позиції та оцінки викладеного.

Календарний контроль: модульна контрольна робота проводиться тричі на семестр як контроль залишкових знань з трьох розділів навчальної дисципліни та відповідей на проблемні питання навчального курсу.

Семестровий контроль: залік

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) роботи на 9 семінарських заняттях;
- 2) модульна контрольна робота з трьох частин по 0,66 академічні години кожна

Робота студента:

- на дев'яти семінарських заняттях визначає 45% його рейтингу з навчальної дисципліни;
- модульна контрольна робота визначає 55% його рейтингу з навчальної дисципліни.

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь на проведених семінарських заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань, дану позицію викладає чітко і логічно, обґрунтовує її належним чином а також активно доповнює відповіді інших студентів на занятті;
- своєчасно готується та виконує модульні контрольні роботи (МКР) по завершенню кожного з трьох тематичних модулів (завдання до МКР надано в **додатку В** до силабусу та до робочої навчальної програми навчальної дисципліни). Студенту дається одноразова можливість написати МКР.

Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях чи ґрунтуваннях на не достовірних історичних джерел спричиняють зниження рейтингу студента.

Очікується, що на семінарському занятті кожен студент доповідатиме самостійно з обраного ним питання за темою семінару. Очікується, що студенти пояснюватимуть чому вони сформувавши власну думку саме таким чином а також висловлюватимуть свою думку щодо думок (доповідей) інших студентів.

Належна підготовка студента до семінарського заняття займатиме в середньому 1-1,5 години.

З деталізованими очікуваннями від роботи студентів на кожному семінарському занятті, запланованими для кожного заняття результатами навчання можна ознайомитись у робочій програмі навчальної дисципліни (силабусу).

Викладач оцінює роботу студента на кожному семінарському занятті, але конкретна підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях виставляється викладачем під час першого і другого етапу проміжної атестації – на восьмому і шістнадцятому тижнях навчання відповідно. Рейтинг студента станом на 8-й тиждень (за результатами роботи на 2-3 семінарських заняттях) і 16-й тиждень (за результатами роботи на наступних 5-6 семінарських заняттях) навчання повідомляється студенту на занятті чи в особистому кабінеті електронного кампусу.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання студента визначені у положенні про РСО з навчальної дисципліни, що є додатком до робочої програми навчальної дисципліни та **додатку С** силабусу.

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Умови допуску до семестрового контролю: *Наявність кількості балів не менше 40*

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно

64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань до семестрового контролю (заліку) надані в додатку А до силабусу.

При наявності у студенту документів підтверджуючих його участь у олімпіадах (міських, міжміських, Всеукраїнських тощо) за темою семінарського заняття або розділу навчальної дисципліни можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО

Рекомендації студентам

Працюючи на лекції студенту варто записувати основні терміни та поняття, фіксувати головні події запропонованої теми, конспектувати узагальнення та висновки по темі, які робить викладач. Якщо студент буде уважно слухати, фіксувати відповідний матеріал, потім прочитає цей текст та застосує його при вирішенні завдання чи підготовці до семінарського заняття. Якщо після цього студент презентує свою обґрунтовану позицію (думку), критично оцінить позиції (думки) інших студентів, ставитиме питання викладачу та студентам – обсяг засвоєного ним навчального матеріалу і глибина його розуміння збільшуватиметься в рази.

Готуючись до семінарського заняття студент має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, бажано ознайомитись з додатковими ресурсами в мережі. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений студент не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж студент не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовляти від відповіді на питання викладача. Навіть якщо студент не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи студента і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Важливим у належній підготовці студента є вироблення в нього вміння працювати з документами, які мають історичне значення.

Ознайомлюючись із новим для себе інформаційним історичним документом, слід, насамперед намагатись виявити його достовірність, зрозуміти логіку та послідовність відповідних історичних подій та їх вплив на сьогодення. Такий аналіз дозволить студенту не лише краще засвоїти інформацію, алей аналізувати минулі історичні події, їх вплив на сьогодення та як результат аналіз розгортання можливих майбутні історичні події.

У разі складнощів з розумінням деяких історичних подій не варто соромитись і необхідно обов'язково звертатись до викладача. Він обов'язково допоможе.

Бажаю вам, шановні студенти, успіхів у нелегкій та цікавій справі здобуття історичних знань. Не лінуйтесь. Вивчаючи навчальну дисципліну, ви закладаєте підвалини свого професійного становлення і розвитку. Важко у навчанні – легко в бою! Хоча вірне розуміння історичних подій минулого це гарант розуміння історичних подій сьогодення та можливий проєкт майбутніх подій. Все пов'язано і немає нічого зайвого.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено

Проф. каф. історії, к.і.н. Ковальський Борис Павлович

ст.викл. каф. історії, к.і.н., Перга Юрій Миколайович

Ухвалено кафедрою історії (протокол № 5 від 25 листопада 2020р.)

Погоджено Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського¹

(протокол № 6 від 25 лютого 2021р.)

¹ Методичною радою університету – для загальноуніверситетських дисциплін.

Перелік питань до семестрового контролю (заліку)

Зразок залікового білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти

першого (бакалаврського)

(назва ступеня)

Спеціальність

Для всіх спеціальностей

(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма

для всіх ОПІ спеціальностей

(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна

Історія державного управління в Україні

(назва)

ЗАЛКОВИЙ БІЛЕТ № _____

1 *Питання з I блоку питань*2 *Питання з II блоку питань*

Затверджено на засіданні кафедри

Історії

(назва кафедри)

Протокол № _____

від

« _____ »

202

р.

Завідувач кафедри історії

(підпис)

(Прізвище та ініціали)

ПИТАННЯ для формування залікових білетів *

Питання I з блоку питань

1. Проаналізуйте політичну владу та державний устрій Київської Русі, місце і роль у ній великого князя, боярської думи та народних зборів (віче).
2. Охарактеризуйте центральні органи державної влади та управління в українській Гетьманській державі в часи Богдана Хмельницького.
3. Розкрийте особливості державного устрою української Гетьманської держави за умовами «Гадяцького трактату» І. Виговського.
4. Дайте характеристику адміністративно-територіальному устрою Великого Литовсько-Руського князівства, систему його найвищих органів державної влади та місцевого управління.
5. Продемонструйте специфіку органів державної влади Речі Посполитої та реорганізацію місцевих органів управління в Україні після укладення Люблінської унії.
6. Охарактеризуйте геополітичне положення України та вплив його на формування української державності, державних структур влади та управління.
7. Проаналізуйте державний устрій та механізм державного управління Галицько-Волинського князівства.
8. Розкрийте обмеження автономії України та перше скасування гетьманського правління Петром I., Катериною II.

Питання II з блоку питань

1. Проаналізуйте реформи державного управління в 60-х - 70-х рр. XX ст., їх декларативний характер.
2. Охарактеризуйте перебудову державного апарату управління в Україні у зв'язку з запровадження НЕПу та утворенням СРСР.
3. Розкрийте особливості проголошення в Україні Радянської влади та створення органів державного управління в 1917-1920рр.
4. Дайте характеристику перебудові державного апарату управління в повоснні після ВОВ роки. Реформа системи управління Західної України (1945 – 50-ті рр.).
5. Продемонструйте специфіку надання надзвичайних повноважень вищим, місцевим органам влади у зв'язку з нападом фашистської Німеччини на СРСР в період ВОВ.
6. Проаналізуйте прийняття нової Конституції України та закріплення в ній нового адміністративно-територіального устрою, структур державної влади та управління (90-ті рр. XX ст. – 10-ті рр. XXI ст.).
7. Розкрийте реформування системи державної влади і управління в Україні, СРСР після смерті Й. Сталіна, в умовах вступу світу в епоху науково-технічної революції.
8. Охарактеризуйте особливості державотворчого процесу у грецьких містах Північного Причорномор'я.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни

Історія державного управління в Україні

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр»

форма навчання

денна

Після завершення кожного з трьох тематичних модулів студентам дається одноразова можливість написати МКР, яка складається із тестових завдань. Перша та друга МКР оцінюються у 17 балів кожна. Третя МКР у 21 балів. Максимальна кількість балів за три МКР становить 55 балів.

ЗАВДАННЯ до МКР 1.1. з Розділу 1. Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період IX-XIX ст. (Теми1.1.- 1.3)

Тестові завдання формуються з таких блоків

- Державне управління и період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства
- Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства. Гетьманат – устрій та державне управління (XVII-XVIII ст.)

ЗАВДАННЯ до МКР 1.2. з Розділу1. Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період IX-XIX ст. . (Теми1.4.- 1.5)

Тестові завдання формуються з таких блоків

- Державницька думка в Україні в XIX - на початку XX ст.
- Відродження Української національної держави (1917-1919 рр.). Роль і місце УНР, ЦР, Директорії в формуванні центральних, регіональних та місцевих органів влади

ЗАВДАННЯ до МКР 1.3. з Розділу 2. Державне будівництво і управління в Україні 1921-2017 рр

Тестові завдання формуються з таких блоків

- Радянська модель побудови держави та створення органів управління. Втілення цієї моделі на практиці в Україні 1921-1945 рр.
- Республіканські структури УРСР в повоєнній період та умовах пошуку оптимальної моделі побудови Української держави (1945-1991 рр.).
- Формування органів державної влади та управління в умовах проголошення України незалежною державою.

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
з навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ НАУКИ І ТЕХНІКИ
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр»

форма навчання

денна

1. Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за:
- роботи на 9 семінарських заняттях
 - модульна контрольна робота (МКР) з трьох частин по 0,66 академічні години кожна

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-сть	Всього
1.	Семінарські заняття (доповідь та участь у дискусії)	45	5	9	45
2.	Модульна контрольна робота складається з:				
	• відповіді на тестове завдання	55	1	55	55
	Всього				100

Написання МКР з 3 частин із 55 тестів (максимальна кількість балів за 1 тест складає 1 бал).

Правильна відповідь – 1 бал

Невірна відповідь – 0 балів

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 45 + 55 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, які набрали протягом семестру 60 і більше балів ($RD \geq 0,6 R$) отримують залік так званим “автоматом” відповідно до набраного рейтингу.

Студенти, які не виконали МКР не менше ніж на «задовільно» та не отримали не менше 40 стартових бали не допускаються до заліку

Студенти, які виконали умови допуску до заліку, але набрали протягом семестру менше 60 балів отримують можливість взяти додаткові завдання для допрацювання до необхідного мінімуму.

RD	Оцінка ECTS	Оцінка традиційна
95 – 100	відмінно	Відмінно
85 – 94	дуже добре	Добре
75 – 84	добре	
65 – 74	задовільно	Задовільно
60 – 64	достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
RD < 60	незадовільно	Незадовільно